

LUOTETTAVAN TIEDON JÄLJILLÄ

Vastaukset

OSA 2 – Tehtävä 1. Vierailulla toimituksessa

s. 10

a) Vastaukset:

- Uutis-Sanomien toimitukseen
- Uutis-Sanomien videoilta tutun toimittajan Liljan
- Uutis-Sanomiin on tehty juttuja eläintarhan manulinpennusta
- Uteliaisuus auttaa löytämään kiinnostavia juttuaihteita ja uutisia.
- Uutiskynnyksen ylittäviä asioita voi tapahtua jouluaattonakin ja toimituksessa on työvuoroja myös iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä. Niin medially on tuoreita uutisia kerrottavana.

b) Vastaukset:

- **Juttukeikka:** Toimittaja ja kuvaaja käyvät juttukeikoilla eli menevät paikan päälle tekemään haastatteluja ja tapaamaan ihmisiä. Juttukeikka on tärkeä tapa saada tietoa juttua varten.
- **Uutisdeski** on toimituksen johtokeskus, jossa seurataan maailman tapahtumia ja valitaan, mistä uutisoidaan.
- **Uutispäällikkö** on toimituksen pomo, jonka tehtävänä on päättää, mikä on juuri nyt tärkeää ja uutisarvoista.
- **Juttuvinkki:** Ihmiset voivat vinkata toimitusta aiheista, joista heidän mielestään kannattaisi uutisoida.
- **Uutiskynnyks:** Toimituksessa arvioidaan, onko jokin uutisoimisen arvoista eli ylittääkö se uutiskynnyksen. Uutiskynnykseen vaikuttaa muun muassa aiheen tärkeys, yllättävyys ja kiinnostavuus.

OSA 2 – Tehtävä 3. Oikein vai väärin?

s. 12

Perustelut	O	V
1. Jutun suunnittelu voi alkaa lukijan vinkistä, mutta usein toimittaja itse seuraa aiheita ja ideoi jutun.		X
2. Tämä on ensimmäinen askel toimituksellisen työn prosessissa.	X	
3. Valokuvaaja vastaa visuaalisesta sisällöstä, kuten kuvista ja videoista.		X
4. Haastattelut ovat keskeinen tiedonhankinnan tapa.	X	
5. Tuottajat tai toimitussihteerit tarkistavat tekstien oikeellisuuden.	X	
6. Jutun menestystä seurataan esimerkiksi analytiikan avulla.	X	
7. Journalistin ohjeet vaativat tietojen tarkistamista ja totuudenmukaista raportointia.		X
8. Tämä kuuluu uutispäällikön keskeisiin tehtäviin.	X	
9. Journalistin ohjeiden mukaan virheet täytyy aina korjata ja korjauksista on ilmoitettava.		X
10. Otsikko houkuttelee lukijoita, mutta se ei saa johtaa harhaan.	X	

OSA 3 – Tehtävä 1. Päätoimittajan opissa

s. 17 (painetussa versiossa s. 18)

a) Vastaukset:

- Jos hän saa lukijoilta vihaista palautetta.
- Varmistaa, että asiat ovat totta.
- Virheet tunnustetaan ja korjataan tekemällä oikaisu.
- Toimittaja lukee selvityksiä ja raportteja, soittaa asiantuntijoille, haastattelee ihmisiä ja käy paikan päällä katsomassa.

b) Vastaukset:

- **Päätoimittaja** johtaa toimituksen työtä ja vastaa julkaistavista jutuista.
- **Oikaisu** tehdään, jos jutussa on ollut virhe. Siinä kerrotaan, mikä virhe on ollut ja miten se on korjattu.
- **Journalistin ohjeet** ovat toimittajan työtä ohjaavat eettiset säännöt. Mediat ovat sopineet niistä yhteisesti.
- **Lähde** tarkoittaa jutussa olevan tiedon alkuperää. Toimittajan käyttämiä lähteitä ovat esimerkiksi haastattelut tai tutkimukset.

Tehtävä 2. Journalistin ohjeet ja oikein tekeminen

s. 18 (painetussa versiossa s. 19)

Malliperustelut:

- Toimittaja ei voi tehdä juttua maksua vastaan. Maksettu sisältö on mainos, ja se pitää aina erottaa journalistisesta sisällöstä. Myöskään journalistista päättäntävaltaa ei saa koskaan antaa kenellekään toimituksen ulkopuoliselle.
- Kunnanjohtajalla ei ole oikeutta vaikuttaa siihen, mitä lehdessä kirjoitetaan. Toimituksessa päätökset pitää tehdä journalistisen perusteella, eikä päätösvaltaa saa antaa toimituksen ulkopuolisille. Journalistilla on myös velvollisuus torjua painostus, jolla pyritään ohjaamaan sitä, mitä mediassa kirjoitetaan.
- Uutista ei voi kirjoittaa huhun perusteella vaan tiedot on aina tarkistettava mahdollisimman hyvin. Journalistin velvollisuus on kertoa asioista totuudenmukaisesti.
- Asiasta voi kertoa paljastamatta, kuka asiasta kertoi. Tätä kutsutaan lähdesuojaksi. On tärkeää, että merkittävistä asioista voi kertoa siten, että henkilöllisyys ei paljastu. Toimittajalla on velvollisuus pitää salassa, keneltä hän on saanut tiedot, jos hän on niin lähteen kanssa sopinut.
- Somevideota ei voi käyttää jutussa ilman lupaa. Toimittajan on kunnioitettava tekijänoikeuksia.

SANASOKKELO

s. 8

Mediankäyttöön liittyviä sanoja:

FAKTANTARKASTUS
TIKTOKHAASTE
PAIKALLISMEDIA
UUTISMEDIA
JOURNALISMI
LUOTETTAVUUS
LÄHDEKRITIIKKI

OIKAISU
VALEUUTINEN
JUTTUKEIKKA
TOIMITTAJA
OTSIKKO
MEDIALUKUTAITO
SANOMALEHTI

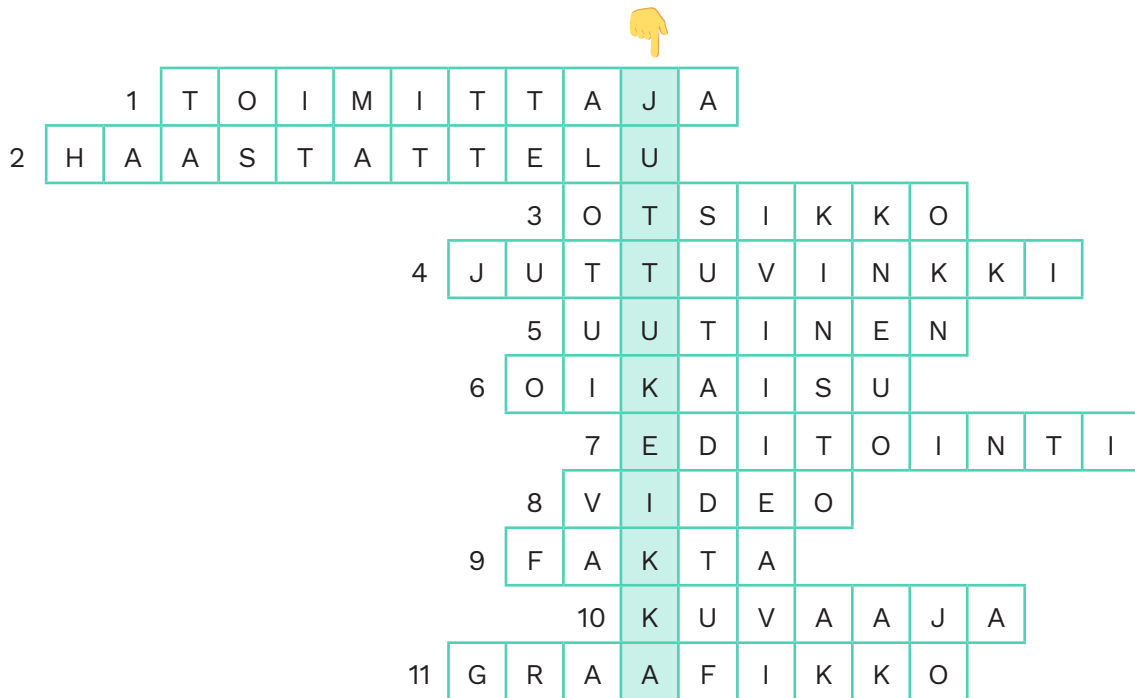
T	O	I	M	E	P	A	I	K	A	L	L	I	S	M	E	D	I	A	F
A	I	P	L	U	O	T	F	A	K	W	I	T	A	N	L	A	A	S	A
F	A	K	T	A	N	T	A	R	K	A	S	T	U	S	R	N	Y	T	L
P	L	Y	T	M	R	E	K	J	D	I	M	L	U	K	U	T	R	O	Ä
L	Ä	H	P	O	S	T	L	U	O	T	E	T	T	A	V	U	U	S	H
G	H	D	Ö	P	K	I	C	T	W	T	R	S	I	U	U	T	I	C	D
O	D	Ä	R	P	I	H	Y	T	O	F	A	R	S	T	U	T	S	R	Ö
J	E	H	G	A	R	N	A	E	N	K	I	S	M	I	S	O	M	U	I
O	K	S	I	F	E	B	N	A	O	M	A	L	E	H	K	I	E	N	S
U	R	I	Ä	B	R	T	A	R	S	O	O	N	D	K	Ä	M	J	S	U
O	I	K	A	I	S	U	N	I	T	T	E	L	I	A	A	I	M	A	U
L	T	I	H	T	E	E	L	P	A	N	E	S	A	L	P	T	Ö	N	S
K	I	R	T	I	I	A	T	S	I	Ö	T	Y	H	T	C	T	R	O	M
E	I	H	S	A	N	O	M	T	S	O	S	Y	E	V	Ä	A	T	M	E
E	K	V	A	R	H	Y	U	T	L	S	N	I	A	H	H	J	T	A	H
M	K	J	U	T	T	U	K	E	I	K	K	A	D	M	I	A	O	L	D
N	I	O	T	S	E	V	T	I	A	N	O	T	S	I	F	I	I	E	K
F	J	Ö	S	L	L	A	O	M	N	E	I	T	O	L	A	R	M	H	T
A	E	T	A	L	S	M	E	D	I	A	L	U	K	U	T	A	I	T	O
H	T	V	O	M	T	Y	G	N	E	N	A	J	K	S	U	N	V	I	J

RISTIKKO

s. 16 (painetussa versiossa s. 17)

Toimituksen työhön liittyviä sanoja:

KIRJAIMET SEKAISIN

s. 19 (painetussa versiossa s. 24)

VUUSAT = VASTUU

AASISOTI = TOSIASIA

MEDIPELII = MIELIPIDE

MUSTATOLU = LUOTTAMUS

HEVIRASIA = ASIAVIRHE

PATIOTAIJÄMÄ = PÄÄTOIMITTAJA

YASTYYNYJOUSIDESKI = YKSITYISYYDENSUOJA

HAROVISMI = IHMISARVO

KÄRKIDKIIHTELI = LÄHDEKRITIIKKI

MARJONLIISU = JOURNALISMI